

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM I-Erbg]a, 3 ta' Lulju, 2002

**Kawla Numru 23
~itazz. Nru. 435/01JRM**

BANK of VALLETTA p.l.c.

vs

**ARKATI CONSTRUCTION
LIMITED; u Francis u Maria
Lourdes millew[in CHIRCOP**

II-Qorti:

Rat l-att ta` ~itazzjoni mressaq fl-20 ta' Marzu, 2001 li bih il-Bank attrur wara ippremetta:

Illi bit-termini u kudizzjonijiet imsemmija f'lew[kuntratti, in atti Nutar Dottor Carmel Martinelli, datat 3 t'April, 1996 (Dok "C" u "B") is-so`jeta' attri`i Bank of Valletta p.l.c. ikkon`ediet "Loan u Overdraft Facility" lis-so`jeta' konvenuta Arkati Construction Limited;

Illi s-so`jeta' attri`i tinsab kreditri`i tas-so`jeta' konvenuta Arkati Construction Limited fl-ammont ta' wie]ed u]amsin elf, tlett mijas u erbgja u tmenin liri maltin u disgja u sittin `ente\mu (Lm51,384.69), bilan` g]ad-debitu fil-“Loan u Overdraft Accounts” tas-so`jeta' konvenuta Arkati Construction Limited mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok “A1” sa “A49” u Dok. “D1” sa “D3”) flimkien mal-imgjax ulterjru mill-1 t'Ottubru, 2000 sad-data tal-effettiv pagament;

Illi bit-termini u I-kundizzjonijiet imsemmija fl- imsemmija \ew[kuntratti in atti Nutar Carmel Martinelli datati 3 t'April, 1996 (Dok. “C” u “B”) kif ukoll bi tlett skritturi privati datati 26 ta' Jannar, 1996; 6 ta' Mejju, 1998; u 15 ta' Mejju, 1998 li kopja tag]hom qed ji[u hawn esebiti u markati Dok “E”, “F” u “G” rispettivamente, il-konvenuti Francis u Maria Lourdes mi\ew[in Chircop, iggarantew flimkien u “in solidum” mas-so`jeta' konvenuta Arkati Construction Limited g]af-favur tal-Bank of Valletta p.l.c. id-debiti ta' I-istess so`jeta' konvenuta Arkati Construction Limited mas-so`jeta' Bank of Valletta p.l.c.;

Illi I-konvenuti [ew interpellati permezz ta' \ew[ittri uffi` jali datati 18 ta' Settembru, 2000 li qed ji[u hawn esebiti u markati Dok “H” u Dok “I” sabiex i]allsu d-dejn fuq imsemmi, izda dawn baqg]u inadampjenti;

G]alhekk il-Bank attur talab lil din I-Onorabbi Qorti g]aliex m'g]andhiex g]ar-ragunijiet fuq imsemmija:

1. Tikkundanna lill-konvenuti j]allsu flimkien u in solidum lis-so`jeta' attri`i s-somma ta' wie]ed u]amsin elf tlett mijas u erbgja u tmenin liri maltin u disgja u sittin `entezmu (Lm51,384.69) bilan` g]ad-debitu fil-“Loan u Overdraft Accounts” tas-so`jeta' konvenuta Arkati Construction Limited mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok “A1” sa “A49” “D1” sa “D3”) flimkien mal-imgjax ulterjuri mill-1 ta' Ottubru, 2000 sad-data tal-effettiv pagament;

Bl-ispejje\ komprizi dawk tal-ittri uffi`jali datati 18 ta' Settembru, 2000 u tal-Mandati ta' Sekwestru u Qbid li qed ji[u pre\entati kontestwalment kontra l-konvenuti li huma n[unti minn issa sabiex jidhru g]as-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-Bank attur, flimkien mad-disa' (9) dokumenti mehmu\in mag]ha;

Rat in-Nota mressqa fl-10 t'April, 2001, li biha l-im]arrkin e``epew:

1. Illi preliminarjament i`-itazzjoni attri`i hija nulla u invalida billi tikkonsisti f'talba g]all-kundanna tal-konvenuti g]all-]las ta' somma ming]ajr il-prevja talba ne`essarja g]ad-dikjarazzjoni tal-kanonizzazzjoni tal-kreditu vantat;
2. Illi preliminarjament ukoll, i`-itazzjoni attri`i hija wkoll nulla billi tikkombina krediti derivanti minn \ew[kuntratti differenti u ta' natura differenti]afna wie]ed mill-ie]or, wie]ed ta' mutwu u wie]ed ta' *overdraft*, ming]ajr ma tispe`ifika liema somom huma derivanti minn liema kuntratt u sussegwenti kontijiet bankarji;
3. Illi fil-mertu, ming]ajr pregudizzju, irid l-ewwelnett ji[i pruvat li [ew avvanzati lis-so`jeta' konvenuta s-somma pretizi, irid ji[i pruvat x'rata ta' img]ax kienet applikabbl g]al tali somom fid-diversi periodi tar-relazzjoni bankarja bejn is-so`jeta' attri`i u s-so`jeta' konvenuta, u jrid ji[i ppruvat x'servizzji [ew resi mis-so`jeta' bankarja attri`i lis-so`jeta' konvenuta, f'ka\ illi s-somma mitluba tikkomprendi fiha *charges*, *ledger fees* jew kommissjonijiet;
4. Illi l-li[i konswetudinarja f'materja ta' fa`ilitajiet bankarji hija fis-sens illi fa`ilita' ta' dan it-tip ma ti[ix irtirata jekk mhux g]al raguni valida tenut kont tal-likwidita' u tal-

garanziji offerti mill-klijent bankarju, u bi pre-avviz suffi`jenti sabiex ma tinjoloqx diffikulta' ta' cash-flow intenzjonali. Ji[i e``epit illi s-so`jeta' bankarja attri`i vjolat tali li[i konswetudinarja billi qieg]da permezz tal-presenti pro`eduri tippersegwita lill-konvenut Francis Chircop min]abba l-fatt illi huwa beda jinqeda bis-servizzji ta' so`jetajiet bankarji o]ra g]al `erti progetti tieg]u, u dwar dan qieg]da ssir ukoll talba rikonvenzjali;

5. Illi ming]ajr pregudizzju, in vista ta' l-artikoli 986(2), 1139, 1142, 1850 u 1853 Kap. 16 Li[ijiet ta' Malta, it-talbiet attri`i jinkludu somom sostanzjali ta' img]ax in e``ess mil-limitu massimu mpost mil-li[i, kif ukoll img]ax kompost u *charges, ledger fees* u kommissjonijiet mhux dovuti li [ew mizjuda ma' l-obbligazzjonijiet prin`ipali b'qerq tad-disposizzjonijiet relativi g]all-anato`izmu u l-uzura latenti, u li g]aldaqstant g]andhom jinqatg]u mill-kapital, flimkien ma' l-img]ax kompost li rega' [ie mizjud fuqhom, ai termini ta' l-artikolu 1851(2) Kap. 16 Li[ijiet ta' Malta;
6. Illi ming]ajr pregudizzju, l-azzjoni odjerna fil-konfront tal-konvenuti Francis u Maria Lourdes mil\ew[in Chircop hija bazata fuq kuntratt ta' garanzija affett minn nullita' a tenur ta' l-artikolu 987 Kap. 16 stante nuqqas ta' kaw\la u ta' konsiderazzjoni u dan in vista tal-gratwita' tal-kuntratt;
7. Illi ming]ajr pregudizzju, anki kieku stess din l-Onorabbi Qorti kellha tidde`iedi li kienet isse]] konvenzjoni anato`istika valida bejn is-so`jeta' bankarja attri`i u s-so`jeta' konvenuta, bis-sa]]a ta' liema konvenzjoni anato`istika seta' ji[i kapitalizzat l-img]ax *overdraft account*, zgur li qatt ma ng]ata l-ebda kunsens posterjuri sabiex il-garanzija tkopri tali konvenzjoni anato`istika;
8. Illi l-esponenti jipprotestaw ru]hom formalment dwar il-mod kif fatti, dokumenti u skritturi koperti mis-si[riet bankarju professjonalni [ew esposti u esibiti bi ksur ta' l-

artikoli in materja kontenuti fl-Att dwar is-Segretezza Professjonali, Kap. 377 Li[ijiet ta' Malta, u in partikolari ta' l-obbligu li provi simili jingabru in kamera, u bla`ess g]alihom limitat esklussivamente g]all-partijiet a tenur ta' l-artikolu 9 tal-Kap `itat. Dwar tali ksur l-esponenti jiddikjaraw li sofrewwa danna u li qieg]da ssir ukoll talba rikonvenzjonalni kontestwali f'dan is-sens;

9. Illi ming]ajr pregudizzju, in-nuqqasijiet kontrattwali u delittwali tas-so`jeta' attri`i esposti fl-e``ezzjonijiet numri (4) u (8) kkaw\aw danni lill-konvenuti, liema danni qieg]da tintalab kontestwalment per via rikonvenzjonalni l-likwidazzjoni tag]hom, u g]aldaqstant ti[i e``epita ming]ajr pregudizzju g]all-e``ezzjonijet precedenti l-e``ezzjoni tat-tpa`ija, totali jew parjali skond l-ammont li ji[i eventwalment likwidat minn din l-Onorabbi Qorti;
10. Illi finalment u ming]ajr pregudizzju g]as-sue``epit, l-img]ax legali ulterjuri ma jistax jintalab b'effett mill-1 t'Ottubru 2000 fuq l-img]ax kapitalizzat f'dik id-data, billi tali img]ax ma jkunx ilu dovut aktar minn sena, izda jista' biss jintalab minn dakinhar tat-talba gudizzjarja g]adaqshekk jew bi ftehim li jsir wara li jag]lqu, basta li, fil-ka\ il-wie]ed u l-ie]or, l-img]axijiet ikollhom jing]ataw g]al \mien ta' mhux inqas minn sena, in vista ta' l-artikoli 1142, 1850, u 1851(2) Kap. 16, Li[ijiet ta' Malta;

Salvi e``ezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrkin;

Rat il-kontro-talba mressqa mill-im]arrkin fl-10 t'April, 2001, fejn ippremettew:

Illi l-esponenti jixtiequ jipprevalixxu ru]hom mill- azzjoni attri`i sabiex jiproponu s-segwenti kontrotalba tag]hom a tenur ta' l-artikolu 396 Kap. 12, in kwantu tali kontrotalba gejja mill-istess kuntratt jew titolu li minnu gejja t-talba tas-so`jeta' attri`i rikonvenuta, kif ukoll g]aliex l-iskop tag]ha huwa li tpa`i l-kreditu mitlub mis-so`jeta' attri`i,jew li b'kull mod ie]or i[[ib fix-xejn l-azzjoni attri`i jew li timpedixxi l-effetti tag]ha;

Illi l-li[i konswetudinarja f'materja ta' fa`ilitajiet bankarji hija fis-sens illi fa`ilita' ta' dan it-tip ma ti[ix irtirata jekk mhux g]al raguni valida tenut kont tal-likwidita' u tal-garanziji offerti mill-klijent bankarju, u bi pre-avviz suffi`jenti sabiex ma tin]oloqx diffikulta' ta' cash-flow intenzjonal;

Illi s-so`jeta' bankarja attri`i rikonvenuta vjolat tali li[i konswetudinarja billi qieg]da permezz ta' l- azzjoni principali tag]ha tippersegwita lill-konvenut Francis Chircop min]abba l-fatt illi huwa beda jinqeg]da bis-serivzzji ta' so`jetajiet bankarji o]ra g]al `erti progetti tieg]u;

Illi fatti, dokumenti u skritturi koperti mis-sigriet bankarju professjonali [ew esposti u esibiti mis-so`jeta' attri`i rikonvenuta bi ksur ta' l-artikoli in materja kontenuti fl-Att dwar is-Segretezza Professjonali, Kap. 377 Li[[ijiet ta' Malta, u in partikolari ta' l-obbligu li provi simili jingabru in kamera, u bl-a``ess g]alihom limitat esklussivament g]all-partijiet a tenur ta' l-artikolu 9 tal-Kap `itat;

Illi dawn il-fatti taw lok g]al pregudizzju serju fil- konfront ta' l-atturi rikonvenzjonali, li g]aldaqstant soffrew dannu;

Tg]id g]alhekk is-so`jeta' attri`i rikonvenuta g]aliex m'g]andhiex din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni ne`essarja u opportuna:

1. Tiddikjara li l-atturi rikonvenzjonali soffew danni li g]alihom hija responsabbi s-so`jeta' attri`i rikonvenuta g]ar-ragunijiet esposti;

2. Tillikwida d-danni sofferti mill-atturi rikonvenzjonal, occorrendo permezz ta' periti komputisti nominandi;
3. Tikkundanna u tordna lis-so`jeta' attri`i rikonvenuta t]allas lill-atturi rikonvenzjonal s-somma hekk likwidata;

Bl-img]ax u bl-ispejje\, bir-riserva ta' kull dritt ta' azzjoi ulterjuri fil-li[i, u bl-ingunzjoni minn issa tar-rappresentanti tas-so`jeta' attri`i rikonvenuta in subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrkin rikonvenzionanti;

Rat in-Nota mressqa fis-26 t'April, 2001, li biha u b'riferenza g]all-kontro-talba tal-im]arrkin, il-Bank attur e``epixxa:

1. Illi, mhux minnu illi s-so`jeta' attri`i kisret I-Att Dwar is-Segretezza Professionali Kap. 377 tal-Li[jijiet ta' Malta;
2. Illi, subordinatament u ming]ajr ebda pregudizzju, mhux minnu illi s-so`jeta' attri`i kkaw\at xi danni lill-konvenuti rikonvenjenti;
3. Illi, subordinatament u ming]ajr ebda pregudizzju, is-so`jeta' attri`i g]amlet uzu ta' jedd tag]ha bil-qies li jmiss u g]alhekk m'g]andhiex twiegeb g]all-ebda danni illi huma allegati mill-konvenuti;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-nota tax-Xiehda tal-Bank attur rikonvenut;

Rat id-degriet tag]ha tas-17 ta' Mejju, 2001, li bih ordnat lill-partijiet iressqu Noti ta' Sottomissjonijiet b'riferenza g]all-ewwel \ew[(2) e``ezzjonijiet tal-im]arrkin, liema degriet inbidel b'ie]or mog]ti fit-3 t'Ottubru, 2001;

Rat il-verbal tas-smig] tat-8 ta' Jannar, 2002, li fih il-Qorti [iet mg]arrfa li l-partijiet kienu qeg]din ifittxu li jtemmu l-kwestjoni bi qbil bejniethom barra l-Qorti;

Rat il-verbali tas-smig] tas26 ta' Frar, 2002, u tal-25 t'April, 2002, li fihom il-kaw\la t]alliet g]al data o]ra g]al skop ta' transazzjoni;

Rat in-Nota mressqa mill-im]arrkin fl-10 ta' {unju, 2002¹, li biha huma stqarrew it-talbiet tal-Bank attur u ma baqg]ux jinsistu i]qed dwar il-kontro-talba tag]hom;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Filwaqt li **tieqaf milli tibqa' tqis il-kontro-talba tal-im]arrkin** li huma ma baqg]ux jinsistu i]qed dwarha;

Fuq ammissjoni tal-istess im]arrkin **tilqa' l-ewwel talba attr`i** u qeg]da tikkundanna lill-im]arrkin flimkien u solidalment bejniethom biex i]allsu lill-Bank attur is-somma ta' wie]ed u Jamsin elf tliet mijas u erbg]a u tmenin lira maltija u disg]a u sittin `ente\mu (Lm51,384.69) bilan` g]ad-debitu fil-*Loan and Overdraft Accounts* tas-so`jeta' konvenuta Arkati Construction Limited mal-Bank of Valletta p.l.c. (Dok. "A1" sa "A49" u "D1" sa "D3") flimkien mal-img]ax ulterjuri fuq l-imsemmija somma b'effett mill-1 t'Ottubru, 2000, sal-jum tal-]las effettiv; u

Tikkundanna lill-im]arrkin biex i]allsu l-ispejje\ kollha tal-kaw\la;

Moqrija

---

¹ Pag. 116 tal-process

**ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
3 ta' Lulju, 2002**

**Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
3 ta' Lulju, 2002**